

§ 12 Svar på remiss av ”Stockholms miljöprogram 2016-2019

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS dnr 303-1200/2014

Dnr 150-674/2015

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remiss av ”Stockholms miljöprogram 2016-2019”.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-01-03.

Kommunstyrelsen gavs i budget för 2015 uppdraget att i samverkan med stadens nämnder och bolagsstyrelser ta fram ett förslag till miljöprogram för perioden 2016-2019, vilket sedan år 1976 blir det nionde i ordningen.

Förslaget till Miljöprogram för Stockholms stad 2016-2019 innehåller sex miljömål nedbrutna i 30 delmål och 40 indikatorer.

De sex miljömålen i förslaget är:

- Hållbar energianvändning
- Miljöanpassade transporter
- Hållbar mark- och vattenanvändning
- Resurseffektiva kretslopp
- Giftfritt Stockholm
- Sund inomhusmiljö

Miljömålen har skärpts i förhållande till tidigare miljöprogram och ska på ett tydligare sätt integreras i stadens styrsystem i syfte att stärka miljöprogrammets roll. Det finns också en stark koppling till verksamhetsområdesmålen i budgeten. För att öka logiken och kopplingen till stadens budgetprocess, föreslår stadsledningskontoret att miljöprogrammet integreras i stadens styrsystem ILS (Integrerat Ledningssystem) vilket innebär att genomförande och uppföljning av delmål sker i respektive nämnds verksamhetsplan.

Äldreförvaltningen är positiv till förslaget till miljöprogram för Stockholms stad 2016-2019 och ser fördelarna med en ökad integration av miljöprogrammet i stadens budget och budgetprocess. Äldreförvaltningen framför att förslaget innebär att ansvaret för uppföljningen av delmålen tydligt kopplas till den verksamhet som har genomförandeansvar och att uppföljning och redovisning av resultat för delmålen sker årsvis där även förslag till förbättringar ges.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Britt Westerlind (KD) lämnar förvaltningens förslag utan eget ställningstagande.

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ersättaren Alfred Askeljung (C) anmäler skriftligt eget anförande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (V), (S) och (MP) och ett eget förslag till beslut från (L).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut som stöddes av (V), (S) och (MP).

Särskilt uttalande från (M) och (KD):

”Vi har tagit del av förvaltningens svar på remissen av Stockholms miljöprogram för åren 2016-2019.
Vi lämnar ärendet utan eget ställningstagande.”

Reservation från (L):

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Liberalerna föreslog att äldrenämnden beslutar att

- att delvis godkänna kontorets förslag till beslut
- att i övrigt anföra följande:

Enligt budgeten för 2015 skulle ett nytt miljöprogram tas fram för Stockholms stad under förra året. Det försenade miljöprogram som nu presenterats framstår i allt väsentligt som ett förhastat verk.

Miljöprogrammet har tagits fram av en grupp om 50 personer vars slutprodukt i anmärkningsvärt stora delar överlappar med stadens budget. En del av de mål som sätts upp i förslaget till miljöprogram formulerar mål som sedan antagandet av stadens budget för 2016 är

gällande för staden genom Miljö- och hälsoskyddsnämnden men som i förslaget till miljöprogram får en annan form.

Vidare innehåller miljöprogrammet en rad mål som är svåra att utvärdera, exempelvis om trängselskattens utformning. Förslaget till miljöprogram innehåller dessutom mål för stadens upphandlingar trots att staden arbetar med en policy för upphandlingar och inköp. Förslaget att varje nämnd ska ta fram egna mål ger dessutom en kraftig målinflation. Vidare uppger flera kontor i staden att de av olika skäl har svårt utläsa hur de ska arbeta med miljöprogrammet.

Trots att programmet redan är försenat framstår det nya förslaget därför som ett förhastat verk. Såväl Liberalerna som majoriteten har höga ambitioner för Stockholms miljöarbete. Därför hade Stockholm varit betjänt av ett miljöprogram med konkreta, utvärderingsbara och fokuserade mål.”

Ersättaranförande från Alfred Askeljung (C):

Om Centerpartiet hade rösträtt hade vi föreslagit att äldrenämnden beslutar att:

- delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- därutöver anföra följande:

Stadens miljöprogram för 2016-2019 är nu äntligen remitterat. Som stadens främsta styrdokument på miljöområdet är vi angelägna om att förslaget från kommunstyrelsen tillåts en ingående granskning av alla berörda verksamheter i staden. I stora delar välkomnar vi inriktningen för stadens kommande miljöarbete där Stockholm fortsatt agerar som ett internationellt föredöme på miljöområdet.

För genomförandet av miljöprogrammet betonar vi vikten av att stadens resurser utnyttjas kostnadseffektivt. Upplägget med att uppföljningsansvaret för delmålen tydligt kopplas till den verksamhet som har genomförandeansvar torde vara klokt och effektivt. Därutöver kan den föreslagna ansvarsfördelningen för indikatorerna, där bara nämnder och bolag som har störst påverkan åläggs att rapportera, bli kostnadseffektiv då staden kan jobba med fler indikatorer samtidigt som administrationen hålls nere.

En utmaning gällande energianvändningen är att hantera energikraven i nybyggnationen. Det är viktigt att Stockholm kan ligga i framkant gällande hållbart byggande. I detta sammanhang vill vi betona vikten av att lagstiftningen om att förbjuda så kallade kommunala särkrav ses över. Enligt stadens miljöförvaltning har lagstiftningen inte fått någon rättslig betydelse. Detta är naturligtvis glädjande av många skäl, dels att Stockholms stad även fortsättningsvis kan gå före i snålt energibyggande, dels att

marknaden verkar vara ointresserad av att vänta in lågt satta nationella krav. En orosfaktor är dock att lagstiftningen skapat förvirring bland såväl byggherrar som stadsplanerare. Den felaktiga föreställningen om att det råder förbud för bostadsbyggande som går längre än vad Boverkets byggregler föreskriver kan komma att påverka byggtakten negativt. Därför vill vi att vänstermajoriteten tydligare trycker på regeringen för att bestämmelsen ska avskaffas.

Att minska utsläppen från vägtransporterna är en svår utmaning för staden. Fossila drivmedel tillhör knappast framtiden och övergången till mer miljöanpassade transportmedel som kollektivtrafik, miljöbilar, sjöfart, gång och cykel måste ske snabbare. För att klara målet med miljöanpassade transporter krävs att vi planerar staden på ett sätt som lägger grunden för miljövänliga livsstilar. Detta gör vi genom den täta miljövänliga staden. Genom att bygga högre i goda kollektivtrafiklägen så använder vi stadens mark mer effektivt och sparar parker- och grönområden. Då blir det även möjligt att använda kollektivtrafik på ett långt mer effektivt sätt än idag. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar och intensifierar samarbetet och planeringen med AB Storstockholms Lokaltrafik, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor.

Det är hög tid att sluta se på stadens vatten som ett problem att gå runt, över eller under. Det behövs en offensiv politik för att bättre utnyttja Stockholms vattenvägar för bland annat vattenburen kollektivtrafik. Det är välkommet att miljöprogrammet lyfter fram vattenvägarna som hållbara alternativ till vägtransporterna. Vi saknar dock ett tydligare resonemang om hur staden tidigt i planeringsstadiet ska tänka kring sjötrafiken när bostäder byggs i nya områden.

En ökande befolkning ger möjlighet att förtäta staden så att fler får närmare till vardagsnära service, kollektivtrafik och trygga gång- och cykelstråk. För detta krävs en smart och hållbar markanvändning. För att kunna bygga tillräckligt många bostäder kan vi krasst instämma i miljöprogrammets konstaterande att ”det kommer inte att vara möjligt att tillgodose alla intressen och önskemål”, till exempel kopplat till överklagandeprocesser där bostäder och förtätning i alltför hög uträkning kan stoppas av särintressen. Vi menar att det ligger ett tungt allmänintresse i att staden kan byggas tät och miljövänlig.

Miljöprogrammets mål om resurseffektiva kretslopp innefattar viktiga delmål där stadens avfallshantering står i fokus. Det är positivt att vänstermajoriteten fortsätter på alliansens höjda ambition gällande matavfallsinsamling för att öka tillgången till biogas i regionen. Vi vill betona vikten av staden skyndsamt kommer vidare i planeringen av den optiska sorteringsanläggningen för att nå målet om 70 procent insamling av matavfall till år 2020. En viktig faktor för att lyckas med en ökad resurshushållning är att det ska vara lätt att

Utdragbestyrkande

göra rätt för stockholmarna där avfallshanteringen är både pedagogisk och lättillgänglig.

Slutligen, då miljöprogrammet kommer att beröra delar där staden inte har egen rådighet vill vi betona vikten av samverkan med externa aktörer, inte minst stadens näringsliv.”

§ 13 Utvärdering och vidareutveckling av ersättnings- och tidsregistreringssystemet inom hemtjänsten - slutrapport

Dnr 350-208/2015

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och slutrapporten ”Utvärdering av ersättnings- och tidsregistreringssystemet”.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2015-01-11.

Stockholms stad införde 1 januari 2014 ett nytt timbaserat ersättningssystem för hemtjänsten. Syftet med införandet var att se till att den enskilde får hjälp med de insatser som denne är beviljad. Det nya ersättningssystemet innebär att utföraren ersätts per utförd timme dag/kväll och per utförd insats nattetid. Systemet förutsätter att utföraren elektroniskt ska registrera när en insats påbörjas respektive avslutas. Tidregistreringssystemet togs i bruk etappvis under första halvan av 2014.

I juni 2015 anmäldes till äldrenämnden deltidrapport kring utvärdering- och vidareutveckling av ersättnings- och tidsregistreringssystemet inom hemtjänsten. I denna rapport pekades ett antal utvecklingsområden ut. Resultatet av en enkät kring hemtjänsten baserad på resultat från tre stadsdelsnämnder presenterades också.

I slutrapporten nu presenteras resultatet från enkäten avseende samtliga 14 stadsdelsnämnder. Utöver detta presenteras också arbetssätt och inriktning för arbetet med att effektivisera administration inom hemtjänsten och att öka inflytandet för den enskilde.

Äldreförvaltningen återkommer till äldrenämndens sammanträde den 22 mars 2016 med ett ärende som kommer att lägga fram ett förslag till alternativ till GPS-tekniken liksom en översyn av reglerna kring debitering av 110 % av bedömd tid och ersättning för avböjda besök. I detta ärende kommer även förslag att presenteras till hur den enskildes möjligheter, i större utsträckning, ska kunna påverka insatsens innehåll och när den förläggs.